

5 FINA UTFLYKTER

▶ 1. SANDSTRAND OCH MARKNAD

Mellan Vai, Zakros och Sitia

▶ 2. ZEUS OCH LASSITHISLÄTTEN

Från Neapoli till Mesa Lassithi, Tzermiado, och Agios Yeorgios

▶ 3. KLIPPOR OCH STRAND

Matala, Mires

▶ 4. KLOSTER OCH KERAMIK

Från Stavromenos till Panormo via bland annat Eleftherna, Margarites och Axos

▶ 5. AKROTIRI, ETT GLÖMT PARADIS

Runt Akrotiri med besök på stranden vid Stavros och Kalathas

TREVLIG TUR!

MED BIL PÅ KRETA PÅ EGEN HAND

Hyr bil med Avis och åk på upptäcktsfärd! Vill du ha friheten att se dig om i eget tempo och stanna där du själv önskar, kanske finna din egen strand, åka ut i naturen eller besöka små byar långt från stora vägen är hyrbil ett bekvämt alternativ.

1. SANDSTRAND OCH MARKNAD

Som en oas mitt i den karga landsbygden finns i Vai en vild palmlund, en naturlig palmskog som lär ha bildats efter att araberna en gång i tiden spottat dadelkärnor kring sig. På den vackra väg som leder till Vai finns ett par guldkorn att stanna vid. Det mest inflytelserika klostret är Top Lou, från 1300-talet, som idag inhyser fem munkar, och även har ett museum med föremål från 1600-1800-talet (öppettider 9-13, 14-18). Väl nere vid stranden kan du luta dig tillbaka och njut. Från Vai kör du sedan ned mot Zakros, där ligger Kato Zakros, öns fjärde största palats. I palatset från den minoiska tiden finns en skattkammare med en storslagen samling föremål i elfenben och brons varav en del finns på museet i Sitia.

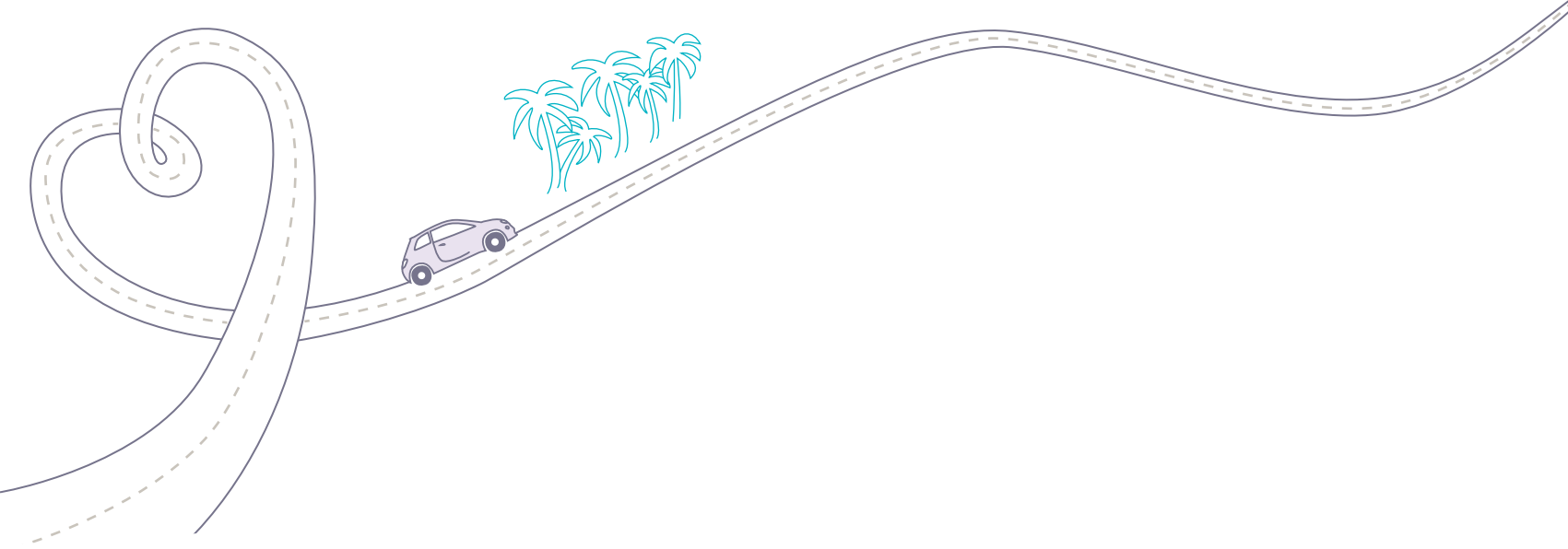
Stanna till vid dödens ravin, Nekron Canyon, gravplats under den minoiska tiden. Kör du sedan i riktning nordöst kommer du till Sitia, en liten hamnstad med 14 000 invånare. Staden förstördes vid en jordbävning på 1500-talet och stod obödd i tre sekel till den blev en levande

stad igen 1870. Besök gärna staden en tisdag då det är marknad. Då är där en härlig stämning med det stora utbudet av olika frukter, grönsaker, kryddor och viner, eller varför inte ett par nya skor?

Är du vinintresserad finns en vinfabrik med provsmakning tio minuter utanför staden. Vill du passa på att resa någons utanför ön kan du ta någon av båtarna till Karpathos, Rhodos eller Aten.

2. ZEUS OCH LASSITHISLÄTTEN

Neapoli var fram till 1904 huvudstad i Lassithiregionen, då Agios Nikolaos blev ny huvudstad. Neapoli är en vacker stad med stor variation av gammalt och nytt. Lämna staden bakom dig för att ge dig upp i bergen. Passera de små bergsbyarna Apano, Kato Amygdali och Zenia, fortsatt sedan färden tills du passerar den högsta punkten där du befinner dig 1100 meter över havet, utsikten härifrån är obeskrivlig. Du är nu alldeles intill Lassithiplatån, vägen leder nedåt och in mot platån, passera den första byn, Mesa Lassithi, och sväng sedan höger till Kroustalleniasklos-

tret. Det här klostret var viktigt för kretensarna i deras kamp mot turkarna.

Efter ett besök i klostret kan du köra i en cirkel runt platån, en tur på ca 25 kilometer. Efter en stund når du fram till den lite större byn Tzermiado, vackert belägen på sluttningen till berget Mt Helena. På bergstoppen ligger Karfi med fornlämningar från den minoiska tiden. Hit kan du bara ta dig till fots eller på åsnerygg. I Karfi har man funnit rester av ett offeraltare, statyer och annat. Från Tzermiado fortsätter vägen genom byarna Lagou och Pinakiano fram till Plati. Därifrån kan man ta sig upp till Diktigrottan där det sägs att guden Zeus föddes i största hemlighet av sin mor Rhea, allt för att hans far Kronos inte skulle äta upp honom. Vid utgrävningar i grottan har man funnit altare, keramik, statyer och längst in en underjordisk sjö. Man kan besöka grottan, men den är inte alltid öppen och man har bara tillträde en bit in i den, hör med den lokala turistbyrån för mer information.

Från Diktigrottan fortsätter färden mot Agios Yeorgios, en större by med ett etnografiskt museum beläget i ett vackert hus från 1800-talet, väl värt ett besök.

3. KLIPPOR OCH STRAND

Nu är målet de unika strandområden som finns på sydsidan. Attraktiva platser som Agios Pavlos och Agia Galini bör finnas med i beräkningen, men idag går turen till det speciella strandområdet vid Matala. Här är sanden grovkornig och stranden omgiven av kalkstensklippor. Här finns uthuggningar som gjordes för att användas som katakomber, de beboddes senare av lokalbefolkningen och användes också som artilleriställningar under andra världskriget. Slutligen blev det ett tillhåll för hippies som slog sig ned där och inredde klipporna som sina hem.

Nu bor inga hippies kvar och området är mer känt för sitt kristallklara vatten och fantastiska läge. Blir det långtråkigt att ligga på stranden och du känner att det drar i kultur- och historienerven kan du ta dig till det närliggande Festospalatset. Detta palats har kommit att betyda nästan lika mycket som dess systempalats vid Knossos under den minoiska tiden. Här kan du uppleva utgrävningarna på nära håll. Efter att ha besökt utgrävningarna vid Gortis kan du äta lunch i byn Mires, där det finns lämningar av Paulus kyrka.

4. KLOSTER OCH KERAMIK

Sväng söderut vid byn Stavromenos så når du efter en stund fram till det fantastiska Arkadiklostret, en av de mest vördade platserna från den kretensiska frihetskampen 1866. Här kan du se en imponerande ikonsamling, beskåda den originella kyrkfasaden från 1500-talet och uppleva klosterlivet som det en gång var.

På väg från Arkadi bör du sedan göra ett stopp vid den lilla byn Eleftherna där Europas näst största vattencisterner finns. Eleftherna var en romersk provinsby med stort handelsinflytande. Därefter kan du stanna till i den närliggande byn Margarites, Kretas verkliga keramikcentrum. Möt den gamle Manolis som än idag bränner krukor i sin lilla sandugn. Äkta grekiskt!

Turen fortsätter därefter österut mot Idabergen, i fjärran skymtar tre små toppar med varsin bergsby. I byn Axos som är känd för sina fina mattor kan du också gärna stanna till. I närheten av Axos ligger droppstensgrottan Sfendoni som du inte bör missa, varje dag finns möjlighet att få en guidad tur i grottan. Om du sedan känner för det kan du göra ett uppehåll för att bada vid området kring Panormo.

5. AKROTIRI, ETT GLÖMT PARADIS

År 1967 påbörjades utgrävningarna i Akrotiri och en rik minoisk stad växte fram, med utsökta fresker. Halvön har en stor militärförläggning men även mycket fina stränder, intressanta grottor och några av Kretas mest sevärda kloster.

För att uppleva klosterlivet som det var för 300 år sedan sätter du kurs mot Agia Triadasklostret. Ikonsamlingen här är helt fantastisk. Efter klostret kan du utforska de närliggande grottorna med en mångfald av droppsten. I denna region har man funnit rester från en svunnen tid på Kreta, fynd som är över 4000 år gamla.

Efter att ha besökt grottorna i norr kan du välja två av Akrotiris många fina stränder. Först stranden vid Stavros med sitt kristallklara vatten och vita sand, och sedan den inbjudande stranden Kalathas varifrån du kan simma över till den närliggande lilla gröna ön.

Vägen hem från stranden bör innehålla ett kort stopp vid Elefthores Venizoules grav, mannen som i slutet av 1800-talet gjorde Grekland självständigt. Är det klart väder kan du också njuta av utsikten över Chania stad.